

# Chcą unieważnić wyroki procesu brzeskiego

11 lipca 2011

SLD przygotowało projekt ustawy unieważniającej wyroki w procesie brzeskim.

Pod projektem podpisał się cały klub SLD i kilkunastu polityków PSL. Konsultowaliśmy projekt z prawnikami i jesteśmy pewni, że jest on konstytucyjny – powiedziała prof. Małgorzata Winiarczyk-Kossakowska, dyrektor klubu poselskiego SLD w rozmowie z TVP Info.

Projekt ustawy jest wzorowany na ustawie z 1991 roku o uznaniu za nieważne orzeczeń wydawanych wobec osób represjonowanych po wojnie za działalność na rzecz niepodległego bytu Państwa Polskiego.

Politycy SLD i PSL zabiegali już o kasację wyroków w Sądzie Najwyższym. Okazało się jednak, że nie jest ona możliwa, bo z procesu brzeskiego niemal nie zachowały się akta. Stąd pomysł złożenia projektu stosownej ustawy.

Proces brzeski toczył się w dniach 26 października 1931 – 13 stycznia 1932 r. przed Sądem Okręgowym w Warszawie. Sądzone w nim przywódców zjednoczone antysanacyjnej opozycji – Centrolewu. Oskarżeni posłowie zostali aresztowani po rozwiązaniu Sejmu w dniu 30 sierpnia 1930 r, a następnie przewiezieni do twierdzy brzeskiej. Przywódców opozycji traktowano brutalnie. Pozorowano egzekucje, bito i szykanowano. Nie pozwolono na żaden kontakt z obrońcami i członkami rodzin.

Ostatecznie przywódców opozycji oskarżono o planowanie zamachu stanu. Na ławie oskarżonych zasiadło sześciu polityków PPS-u: Herman Lieberman, Norbert Barlicki, Stanisław Dubois, Mieczysław Mastek, Adam Ciołkosz i Adam Pragier, dwóch

przywódców PSL „Piast”: Wincenty Witos i Władysław Kiernik, dwóch PSL „Wyzwolenie”: Kazimierz Bagiński i Józef Putek oraz Adolf Sawicki ze Stronnictwa Chłopskiego. Polityków – z wyjątkiem Sawickiego – skazano na kary od 1,5 roku do 3 lat więzienia.

Na mocy dekretu Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, Władysława Raczkiewicza z dnia 31 października 1939 r. wszystkich skazanych w procesach brzeskich objęła amnestia. Przywódcy Centrolewu nigdy jednak nie zostali zrehabilitowani.

Opracowanie: Bartosz Machalica

Źródło: [Lewica](#)